

ZAMOŚĆ W KSIĄŻKACH TELEFONICZNYCH z 1931 i 1939 R.

pamięci Krzysztofa Czubary

Jednym z bardziej rzadkich druków antykwarycznych są książki ...telefoniczne. Sprawia to ich utylitarny charakter. Użyteczność, a zazwyczaj i żywot takiego spisu kończy się z pojawieniem zaktualizowanego wydania. Nie ma ich też bibliotekach, nawet w większych spotyka się je sporadycznie. Taki spis telefonów sprzed pół wieku staje się przysłowiowym białym krukiem, ale i ich wartość informacyjna, zwłaszcza dla regionalistów, bywa wręcz nieoceniona. Mimo powierzchowności danych, zdarzających się często błędów rejestrują kompletny obraz miasta w niepowtarzalnej gdzie indziej postaci. W aktach archiwalnych można znaleźć i spisy mieszkańców i wykazy instytucji, zestawienia firm, ale nigdy w takim jednym, uporządkowanym alfabetycznie ciągu¹. Ułatwiają więc rekonstrukcję społecznej przestrzeni miejskiej, przydatne są także dla biografów i genealogów².

Przez wiele lat bezskutecznie usiłowałem dotrzeć do najstarszych spisów z telefonami Zamościa. Do niedawna była to kserokopia zamojskich stron książki telefonicznej z 1960 r. Nawet Muzeum Poczty i Telefonów we Wrocławiu posiada zbiór dalece niekompletny. Przekonałem się o tym kilka lat temu osobiście. Uzyskałem tam kopie stron ze spisami zamojskich telefonów z 1931, 1938 i 1939 r.³ Żywotność, dość zresztą niedoskonałych kserokopii stała się pretekstem do ich przekopiowania cyfrowego spisów i podzielenia unikalną zawartością z szerszym gronem zainteresowanych a przy okazji poczynienia kilku spostrzeżeń, jakie niosą te spisy.

Zamojskie telefony obchodzą w tym roku stulecie⁴ i to też może być dodatkową okazją do bliższego zapoznania się z tym unikalnym źródłem wiedzy

---

¹ Równie poszukiwane są przedwojenne „Księgi Adresowe” z 1928 i 1929 r. Rejestrują one wszystkie instytucje i firmy, więc również te bez telefonów, natomiast, nie zawierają adresów osób prywatnych.

² Każdy zamojski regionalista posiada w zbiorach unikatowy *Kalendarz Informator firm chrześcijańskich w Zamościu na rok 1938* zawierający spis telefonów, oczywiście z pominięciem osób i instytucji żydowskich. Przedwojenny zamojski spis telefonów pracowicie rekonstruował Krzysztof Czubara. Opublikował też w *Dawniej w Zamościu...* (Zamość 1998) „Kto był kim w Zamościu w 1925 r.” - wyciąg z Informatora Województwa Lubelskiego (wyd. Biuro Techniczno-Handlowe Inżynierów w Lublinie, 1925).

³ Są to *Spisy Abonentów państwowych i koncesjonowanych sieci telefonicznych w Polsce...* na rok 1931 (s. 589-590), 1938 (s. 590-591) i 1939 (573-574). Muzeum nie posiada starszych spisów. W latach trzydziestych ukazywały się prawdopodobnie corocznie. W przestrzeni internetowej istnieje informacja o spisie z roku 1934. Nie posiada też wrocławskie Muzeum pierwszych powojennych książek telefonicznych.

⁴ A. Kędziora *Encyklopedia Miasta Zamościa*, Chełm 2000, s. 406.

o Zamościu. Przyjrzyjmy się bliżej starszemu spisowi z 1931 r. W zestawieniu zamieszczonych w spisie numerów telefonów (1-190 i 200) znajdują się luki, tj. numery z jakichś względów niewykorzystane. Daje to rzeczywistą liczbę 168 użytych w spisie numerów. Nie przekłada się to oczywiście bezpośrednio na liczbę abonentów.

Telefony posiadały wszystkie ważniejsze instytucje w mieście. Nr 1 należał do Starostwa, nr 4 do magistratu, 5 - PKU, 6 - Elektrowni, Zwraca uwagę brak telefonów instytucji religijnych (parafia, kahał). Po dwa numery posiadali: Piotr Zubowicz adwokat (kancelaria, mieszkanie) i Bolesław Lesman notariusz (mieszkanie ul. Kościuszki 2 oraz gabinet ul. Ordynacka). W różnych miejscach spisu figuruje nr 133 „Bank Polski gabinet dyrektora” i Michejda Alfred (bez adresu), który jak skądinąd wiadomo był tymże dyrektorem⁵. Zwraca uwagę znikoma liczba numerów poza Starym Miastem. Pomijając jeszcze ul. Lubelską, Obwodową i Lwowską – mamy jedynie ul. Konopnickiej, Listopadową, Więzienną. Nie do końca zrozumiałe jest zamieszczenie numerów do 5-ciu gmin. Na pewno miejski telefon posiadała gmina Nowa Osada.

W spisie z 1939 r. liczba telefonów zwiększa się, ale jak na 9-letni okres czasu, nie wiele, bo tylko do 225 (najwyższy numer 252). Były więc telefony, tak jak zresztą i w czasach PRL, miernikiem prestiżu społecznego. W książce oprócz urzędów i instytucji figuruje 87 nazwisk. Jeśli odliczyć te z dodanym określeniem: lekarz, adwokat, architekt, właściciel przedsiębiorstwa, dyrektor szkoły, itp., a więc sugerującym przydatność zawodową telefonu, pozostaje 17-tu właścicieli telefonów, prawie wyłącznie Żydów. Ledwie więc co dziesiąty abonent był takim teoretycznie zresztą prywatnym posiadaczem aparatu telefonicznego. W pierwszym spisie przetrwały relikty dawnych nazw ulic.

Już w trakcie przygotowywania artykułu dowiedziałem się o trzech kolejnych spisach telefonów z 1940, 1941 i 1942 r.⁶, dostępnych za pośrednictwem Radomskiej Biblioteki Cyfrowej – Urzędowych Książkach Telefonicznych dla Generalnego Gubernatorstwa (są w posiadaniu Archiwum Państwowego w Radomiu). Można je przeglądać w formacie PDF. Są oczywiście w języku niemieckim, chociaż nazwy przedwojennych instytucji gospodarczych podane są w języku polskim. Telefonów jest o połowę mniej. Brakuje w nich, co oczywiście nazwisk żydowskich. Dopiero w 1942 r. spis jest obszerniejszy (najwyższy numer 299). Z pewnością warto przetłumaczyć okupacyjne spisy. Ich przydatność dla historyków tego okresu może być nieoceniona.

A. Kędziora

---

⁵ Op. cit., s. 33.

⁶ Książki odnalazł w internecie Piotr Rogalski. Dziękuję za informację i skopiowanie spisów.

1931 r

64 Adamski Franciszek, Żeromskiego, dom Centralny. 23 Akcyz i Monopolów Urząd, Żeromskiego 6. 24 Apteka Centralna, Staszica. 155 Apteka Z. Kłossowski, F. Łaganowski, Mickiewicza 2. 160 „Auto-Centrala”, B. Techn.-Handl. Sp. z o. o., Dom Centralny. 151 Badzian Bolesław, młyn parowy, Lubelskie Przedmieście 26. 68 Bajkowski Wacław, adw., Bazyljańska 2. 115 Bank Kupiecki, Żeromskiego 24. 133 Bank Polski, gabinet dyrektora, Lwowska. a) mieszk. Dyrektora. 134 Bank Polski, sala operacyjna, Lwowska. 101 Bakerman Abram, Ormiańska 1. 73 Berger Jakób, Gimnazjalna 1. 31 Bogucki Bolesław, pl. Mickiewicza. 146 Bojmi Fiszel. skład jaj, Żydowska 5. 167 Branicki Stanisław, lek. pow., Kościuszki 6. 135 Cymburg Mojżesz, lekarz, 3-go Maja 14. 22 Czaplicki, fabr. narzędzi roln., Lwowska 3. 76 Czernicki Leon, T. Kościuszki 9. 128 Czernicki Stefan, adw., T. Kościuszki 5. 42 Czernicki Tomasz, adw., T. Kościuszki 9. 119 Cygielman Henryk, adw., kanc., Staszica 4 a) mieszk. Lwowska 2. 166 Dichter S., fabryka kafli, Lwowska. 132 Dom Ludowy Sejmikowy, Staszica 1. 161 Drogowy Oddział Sejmiku, Sadowa.	147 Drukarnia Sejmikowa, Akademicka. 179 Dziuba A., kaflarnia. 163 Edelsberg Hune, Żydowska 10. 102 Ekspozytura Śledcza, T. Kościuszki 3. a) m. kierown., T. Kościuszki 3. 105 Epsztein B. i S. Bracia, skład cukru, Franciszkańska 14. 49 Fabryka szczotek Stefana Czernickiego, Kościuszki. 77 Ferdensztik* Szłoma, skł. wódek, Żeromskiego 34. 114 Fidała Tomasz, dyrektor banku, Lwowska 13. 52 Fink Icek, skład żelaza, Staszica 35. a) mieszkanie. 157 Fiszel Bojmys, Peretza 3. 129 Franczak Jan, M. Konopnickiej 17. 59 Friedman Abram, Mickiewicza 16 a) mieszkanie. 153 Fuks Tobjasz, fabr. mebli gięt., Więzienna 5. 81 Garfinkiel Samuel, ziemianin, Kołłątaja 3. 10 Garnizon, Centrala, Koszary, Lubelskie. 15 a) D-two 3 Dywizji piechoty. b) D-two Garnizonu (oficer placu). c) 9 p. p. Leg. (kanc. ogólna) d) Dowódca 9 p. p. Leg. e) Adjutantura 9 p. p. Leg. f) 3 pułk art. polowej. g) Pluton Żandarmerii. h) Wojskowy Sąd Rejonowy i) Ekspoz. Samoch. Ref. Inform. przy 3 Dywizji Piechoty. j) Dowódca 3 Dywizji Piech. m. pryw. 11 Gimnazjum męskie, Ordynacka 3. 122 Gimnazjum żeńskie, Ordynacka 3. 130 Genzler Mozes, Rynek 8. 120 Glass Abram, skład jaj, Rynek 8. 84 a) (tow.) Gmina Stary Zamość.

141	Gmina Mokre.		sięgły, Lwowska 4.
137	Gmina Nowa Osada.	158	Komisarz Służebnościowy, Wydział Techniczny, Żydowska 2.
84	b) Gmina Skierbieszów.	18	Komornik Sądowy, Klaude W., Kościuszki.
145	Gmina Wysokie.	56	Kowerski Stanisław, ziemianin, Podtopole.
	a) Lipczyński Konrad, radny gminy Wysokie, maj. Bortatycze.	103	Kopelman J., kupiec, Ormiańska 8.
134	Hierowski Stefan, Dr., Bank Polski.	188	Krauze Zygfryd, Przybyszewskiego 2.
136	Herburt Bracia, drukarnia, Staszica 29.	55	Krenfeld Mordko Josef, Staszica 19.
	a) mieszk. Staszica 29.	13	Królewsko-Holenderski Lloyd, Towarzystwo Okręt., Oddz. w Zamościu. Bazyljańska 5.
43	Horowitz Hersz i Ska, „Ziarno Światło”, Rynek 2	7	Kuncewicz Czesław, adw., Staszica 12.
	a) magazyn Wyjazd Lwowski.	106	Lesman Bolesław, not., m. Kościuszki 2.
160	„Ingem”, Zakłady Elektroradjo techniczne, Piotr Mazurkiewicz, Bazyljańska 1.	112	Lesman Bolesław, gabinet, Ordynacka.
35	Inlender Wigdor, Dom Handlowy. Rynek 1.	50	„Liwonja”, browar, Listopadowa.
	a) skład manufaktury	12	Lubelska Spółdzielnia Rolnicza, Lwowska 3.
20	Inspektor powiat. P. Z. U. W., Kołtątaja 6.	142	Lubliner i Ska, skład manufakt., Staszica 31
118	Inspektor Pracy, Staszica 3.		a) mieszkanie.
46	Inspektor Szkolny, Żeromskiego 2.	104	Macierz Szkolna, Kolejowa 12.
72	Jabłońscy Bracia A. i W., cegielnia „Pawłówka”.	133	Michejda Alfred.
9	Kasa Chorych, Nowa Osada 4.	86	Magazyny Banku Ziemiańskiego, Lwowska.
	a) gabinet Komisarza.	83	Maszynownia Okręgowej Elektrowni Miejskiej, Zamość.
	b) gabinet Dyrektora.	4	Magistrat m. Zamościa, pl. Mickiewicza, Ratusz.
148	Kasa Oszczędności, pow. Zamojskiego, Kościuszki 3.		a) gabinet burmistrza
30	Kahan Galis, młyn parowy, Przedmieście Wólka Miejska,	180	Magistrat, Lokal Sądu Grodzkiego.
	a) mieszkanie.	126	Maller Szymon, kupiec zbożowy, 3-go Maja 2
115	Kahan Mieczysław, Przedm. Wólka Miejska.	51	Margules Ignacy, ziemianin, Staszica 17.
131	Kierownik Miejscowego Urzędu Miar.	144	Margules Tobjasz, sklep. pl. Mickiewicza 4.
47	Kejzman K. i J. Bracia, handel zbożem, Nowa 13b.	17	Mendelsohn D., 3-go Maja.
143	Kliger i Horenfeld, Lwowska 8.	66	Mendelsolm Judko, handel zbożem. 3-go Maja,
	a) mieszk. Horenfelda, pl. Mickiewicza 10	140	Modzelewski Bolesław, lek., Lwowska 2.
185	Klub Obywatelski, Lwowska.	176	Morawski Aleksander.
109	Kłokocki Stanisław, biuro ekspedycyjne, Kościuszki 4.		
14	Kolejowa Stacja Zamość, Kolejowa.		
34	Kolanowski Józef, mierniczy przy-		

39	Muszak, adw., Żeromskiego.		Sienkiewicza.
16	Nadleśnictwo „Pańska Dolina”. a) mieszk. Nadleśniczego.	159	Restauracja Centralna, Żeromskiego.
6	Okręgowa Elektrownia Miejska, Zamość, Ratusz.	124	„Rolnik”, Spółdzielnia Rolniczo-handlowa. a) magazyn, Kolejowa 12. b) biuro, Lubelska 8.
107	Państwowy Monopol Spirytusowy, hurt. nr. 2.	79	Rosiński Henryk, adw., Panieńska 1.
61	Peretz Jonas, biuro podań, Wyspiańskiego 2.	182	Rozen L., przedst. hurt. składu piwa ordynacji Zamojskich, pl. Mickiewicza 2.
169	Piekarnia Spółdzielni Robotniczej „Robotnik”, Zamość.	174	Rajzmer Symcha, Ormiańska 8.
63	Pfeffer Aron, skład żelaza, pl. Mickiewicza 7	149	Rozenbusch-Spiegelglasowa Bronisława, Dr. med., Żeromskiego 13.
37	Policja Państw., Komis., T. Kościuszki.	26	Sąd Okręgowy, Ordynacka.
38	Policja Państw. Pow., Komenda, Kościuszki.	27	Sejmik Powiatowy, Ordynacka.
184	„Polski Przemysł Drzewny”, Czerski i Jakimowicz, Przybyszewskiego 2.	189	Sejmikowa Lecznica Weterynaryjna, Brama Szczebrzeska.
84	c) (tow.) Posterunek Policji Państwowej, Chomenciska.	111	Seminarium Nauczycielskie Żeńskie, Ordynacka.
84	d) Posterunek Policji Państw., Skierbieszów.	40	Skarbowy Urząd, Ordynacka.
5	Powiatowa Komenda Uzupełnień, Ormiańska.	57	Spółdzielcza Kasa Centralna, Kościuszki 1.
8	Prezes Sądu Okręgowego, Ordynacka.	149	Spiegelglas Ignacy, architekt wewnętrzny, Żeromskiego 13.
28	Prokuratorski Urząd, Ordynacka. a) gabinet Prokuratora.	1	Starostwo, Ordynacka 2.
200	Przedzalnia Włosienia St. Czernickiego.	88	Starosta, gabinet, ul. Ordynacka 2.
168	Przegaliński Józef, przedst. cukr. „Klemensów”, Lwowska 5.	156	Straż Ogniowa, Lwowska 5.
184	Przemysł Drzewny, St. Czerski i S. Jakimowicz, Żeromskiego 13.	165	Spółdzielnia Kredytowa, Rynek 2.
123	Puszczyński Jan, cukiernia, Żeromskiego 20.	170	Sklep Spółdzielni Robotniczej „Robotnik”, Rynek 4.
85	Putter S., skład maszyn, Ormiańska 1.	171	Słoński Franciszek, Lwowska.
177	Rada Adwokacka Hieronima Muszaka.	138	Stefaniak Władysław, skład maszyn, rowerów, Żeromskiego 3.
150	Rajzman Scharja, Ormiańska 1.	110	Stodołkiewicz Edward, dom centralny.
162	Redakcja i Administracja „Słowa Zamojskiego”, Staszka 12.	25	Skulski, powiat, komendant P. P., Kościuszki
172	Repr. Zjedn. Browarów Warszawskich, Sp. Akc. Haberbusch i Schille, Nowa 14.	2	Świątkowski Henryk, adw., Żeromskiego 13.
187	Reprezent. Browar Zwierzyniec Ordynacji Zamojskich L. Rozen,	74	Szkoła Rolnicza, Janowice Małe.
		36	Szkoła Rzemieślniczo-Przemysłowa Ordynacji Zamojskiej w Zamościu.
		32	Szpital św, Mikołaja, Obwodowa 1.
		131	Twerski L., rabin, Lubelskie Przed-

	mieście.	75	Wilner Mordko, Lubelska 115.
29	Tyszberg Sz., młyn, Nowa Osada, Rynek 2.	113	Wolski Adam, kolektura Loterji Państw., Żeromskiego 24.
	URZĄD POCZTOWY:	127	Wolski Feliks, Dr., T. Kościuszki.
89	- naczelnik Urzędu, gab., Kościuszki 11.	178	Wydział Powiatowy Sejmiku, Staszica 3.
190	- Kancelarja Urzędu (sekretarz).	71	Zaremba Tadeusz, archit., Staszica 12.
44	- Kierownik Oddziału.	125	Zieliński Jan, notariusz, Ordynacka.
41	- Kontroler Kasowy.	45	Ziemski Urząd, Żydowska 2.
	a) Kontrola.	18	Zjednoczony Bank Ziemiański, Sp. Akc., Oddział w Zamościu, Przybyszewskiego 2.
90	- Nadzór techn. Telegr. i telef., Kościuszki.		a) gabinet dyrektora.
60	- Kier. Oddz. Urz. Poczt, telegr. Zamość 1, mieszk. prywat.	53	Zubowicz Piotr, adw., Przybyszewskiego.
69	- Kasa Nadmiarowa Urzędu poczt. telegr., Zamość 1.		a) mieszkanie.
87	Wagner Bracia, skł. żel., pl. Mickiewicza 1.	58	Zubowicz Piotr, adw. kanc., Przybyszewskiego.
154	Wajnman Maksymiljan, Peretza 3.	33	Związek Stowarzyszeń Spożyców, Łukasińskiego.
67	Waks Majer, skład mat. piśm., pl. Mick. 8.	164	Związek Ziemian, oddział Zamojsko-Biłgorajski i Okręgowe Tow. Roln., Kościuszki 8.
186	Waks Naftali, Wyspiańskiego 2.	121	Żymirski Wiktor, adw., Żeromskiego 34.
21	Więzienie, Więzienna.		
	a) gabinet naczelnika więzienia.		
82	Wiśniewski, Dyr. Banku Ziemiańskiego, Lwowska 13.		
175	Wechter Izaak, starszy felczer, Peretza 18.		
183	Wegmajstrowa, Dr., Lwowska 11.		

*właśc. Fersztendik

1939 r.

Ponieważ zawartość spisów z 1938 i 1939 r. różni się w minimalnym stopniu, tutaj przedstawiony jest spis z 1939 r. Dana jest jednak możliwość odtworzenia spisu z 1938 r. Ciąg abonentów uzupełniony został (kursywa) o te osoby i instytucje, które figurowały tylko w 1938 r. natomiast gwiazdką oznaczeni zostali abonenci znajdujący się wyłącznie w spisie z 1939 r.

ZAMOŚĆ 1

300 Biuro zleceń* ROZMÓWNIKA PUBLICZNA: Agencja p. t. Zamość 2, (Lwowska 47) Oddział p.t. Zamość 1, (Marsz. Piłsudskiego 31) 156 Straż Pożarna Ochotnicza 249 Altberg Matyas, Lwowska 31* 49 „Analiza”, laboratorium chemiczno-bakt., Przybyszewskiego 10 24 Apteka Centralna, Staszica 155 Apteka s-rów Kłossowskiego, dzierżawca F. Łaganowski, pl. Mickiewicza 2 68 Bajkowski Wacław, adw., Kościuszki 2 BANKI: 133 Bank Polski, dyrektor, gab., Lwowska 10 - (dod.) dyrektor, m. 134 Bank Polski, sala manipulacyjna, Lwowska 10 - (dod.) urzędnik, m. 57 Centralna Kasa Spółdzielcza w Zamościu 148 Komunalna Kasa Oszczędności p. zamojskiego 22 Kredytowa Kasa Spółdzielcza, pl. Mickiewicza 1 116 Spółdzielczy Bank Kupiecki, Staszica 27 165 Spółdzielnia Kredytowa, Mickiewicza 10 139 Białkowski Karol, Jasna 6 * 31 Bogucki Bolesław, dr med., pl. Mickiewicza 1 231 Boim Fiszal, skup jaj * 167 Branicki Stanisław, dr med., Kościuszki 6	3 Brenner Seweryn, adw., Żeromskiego 12 209 Bryk J., skład naczyń, Kolejowa 117 Bursa Państwowego Gimnazjum im. Marii Konopnickiej 10 <i>Centrala telefoniczna garnizonu:</i> - (dod.) <i>Wojskowy Sąd Rejonowy</i> - (dod.) <i>żandarmeria</i> 103 <i>Cwilich Bracia, wyłączna sprzedaż cementu S.A. „Firley” w Warszawie // Cwilich Chaim, przedstawiciel Zjedn. Fabryk Portland Cementu „Firlej” S.A. Pereca 6</i> 169 Cybulski Antoni, św. Piątka 3* 119 Cygelman Henryk, adw., Przybyszewskiego 2 135 Cynberg Mojżesz, dr med., Przybyszewskiego 2 143 Cytryniak Jan, kierownik Brygady Kontroli Skarbowej, Spokojna 3 234 Czernicki Leon, Kościuszki 6 * 42 Czernicki Tomasz, adw., Kościuszki 9 58 Czerski Stanisław, Przybyszewskiego 2 184 Czerski i Jakimowicz, centrala, Przybyszewskiego 2 - (dod.) gab. 109 „Dorożki”, Paszczuk Michał, Ratusz * 147 Drukarnia Sejmikowa, Akademicka 178 Dylewski Antoni, technik leśny, Jasna 59 Edelsberg Berel, adw., Staszica 25 6 Elektrownia Miejska Okręgowa - (dod.) dyrektor, gab. 73 Elektrownia Miejska, magazyn * 83 Elektrownia Miejska Okręgowa,

	maszynownia, pogotowie techniczne		
105	Epsztajn B. i S. Bracia, skład cukru, Staszica 14		- (dod.) Inspektor Szkolny Szczepaniec, gab.
17	<i>Erlich Aron, Kolejowa 7</i>	63	Jabłoński Aleksander, cegielnia Pawłówka 2
166	Erlich Aron, skup ziemiołódów	27	Janicka Władysława, Nowy Rynek 33 *
232	Fabrykant Eugenia, Sienkiewicza 16 *	144	Kaczyńska Maria, d. Centralny
212	Fruchter Bronisław, Dyrektor Gimnazjum żydowskiego, Sienkiewicza 5	111	Kaczyński Stanisław, inż. mierniczy przysięgły, Krysińskiego 4
161	Frydling Icko, Kolejowa 7	199	Kasner P., sprzedaż części samochod. i przyborów elektr., Wyspiańskiego 2 *
19	Fuchs T. i S-ka, młyn elektrowalcowy, Piłsudskiego 24	150	Katz Henryk, dr praw, adw., Kościuszki 9
163	Garfinkiel M., Staszica 17	150	Katzowa C., dr med., Kościuszki 9 *
199	<i>Gersztengraupen Lejba, handlarz, 3 Maja 6</i>	47	Kejzman J. i M. Bracia, skup zawodowy ziemiołódów
72	Giętarnia Mebli Bukowych i Tartak, S-wie Ferdynanda Zipsera, S-ka z ograniczoną odpow.	43	Kierownik Urzędu Miar, Lwowska 2
180	Glas Lejzor, skup i eksport jaj, Zamenhofa 15	250	Klaudiel Zbigniew, firma „Papier”, sklep materiałów piśmiennych, Żeromskiego 3 *
223	Gojzen M., sprzedaż radioodbiorników „Telefunken”, Żeromskiego 11 A *		- (dod.) m.
205	Goldsztajn Julian, dr praw, adw., Żeromskiego 24	228	Klinkiernia Rady Powiatowej, Obwodowa 5 *
213	Grela Stanisław, kupiec drzewny, Przyrynek 2	185	Klub Obywatelski, Lwowska 1
40	Grosbaum Saul, dr med., 3 Maja 12	24	Kłokocki Władysław, ekspedytura, Kościuszki 6
139	<i>Gruszczyński Czesław, Kolejowa 7</i>	64	Kłosińska Stefania, kierowniczka szkoły
219	Gumiński Witold, dr med., Orlicz Dreszera 14 *	34	Kolanowski Józef, mierniczy przysięgły, Lwowska
62	Guss Hersz, Wyspiańskiego 1		- (dod.) gab.
246	Hauslinger Jan, dr, chorób ocznych, Narutowicza 16 *	14	Kolejowa Stacja Zamość
86	Horowitz i S-ka, tartak, Lipsko	153	Komisja Rozjemcza, Żeromskiego 2 m. 3
107	Hotel Centralny	179	Korczak Stanisław, dr med., Lwowska 18
245	Hurtownia Kolonialna, S-ka z ogranicz. odpow., 3 Maja 2 *	225	Kowalski i S-ka, Żeromskiego 11 *
115	Hurtownia Prywatna Wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego, Kolejowa 7	56	Kowerski Stanisław, ziemianin, Zdanowska 2
20	Inspektor Powiatowy Powsz. Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, Żeromskiego 15	157	Koziołek Jan, kierownik szkoły Nr 6, Nowa Osada
118	Inspektor Pracy, Krysińskiego	17	Kozłowski Władysław, prezes Sądu Okręgowego, m., Akademicka 1 *
46	Inspektor Szkolny Zamojski, na	152	Kozłowski Władysław, dr med.,

Lwowska 176 Krauze Zygfryd, notariusz, Gmach Sądu Okręgowego - (dod.) kanc. 188 Krauze Zygfryd, Przybyszewskiego 2 55 Kronfeld Mordko - Józef, Staszica 19 35 Księgarnia, skład nut, czytelnia i materiały piśmienne, L. Kapicki, Akademicka 1 229 Kulesza Stanisław, dr med., Szopena 3 * 7 Kuncewicz Czesław, adw., Żeromskiego 15 m. 17 236 Lecznica dla zwierząt, Szczep-rzeska * 78 Legieć Antoni, adw., Żeromskiego 13 203 Lenkiewicz J. i S-ka, szkło, porcelana, fajans, kamionka, emalia, aluminium, przybory kuchenne, oraz elektrotechnika, Bazyl-jańska 2 151 Lerman Srul i S-ka, „Nowa Ko-rona”, Piłsudskiego 44 170 Lerman Srul, Piłsudskiego 31 252 Lewiński Jerzy, wicestarosta, Ja-sna 4 * 238 Libchaber Menasze, przewóz to-warów, Pereca 12 * 66 Likwidatura Dóbr Poordynackich Państwowego Banku Rolnego 145b Lipczyński Konrad, maj. Bortaty-cze 50 „Liwonia”, Browar, Listopadowa 211 Lorenz Władysław, dr med., Szy-manowskiego 4 12 Lubelski Syndykat Rolniczy, Spół-ka Akcyjna, Filia w Zamościu, Lwowska 8 237 Lubelski Związek Producentów Trzody i Bydła w Lublinie, oddz. w Zamościu, Szczep-rzeska 128 Lubelsko Wołyńska Centrala Ma-szyn, Lwowska 65 142 Lubliner B., skład manufaktury i futer, Staszica 31 - (dod.) m. i gab. 224 Lucht Piotr, mierniczy przyś., Ka-	106 Łuczyński Alfred, Komendant Obw. PW, gmach Sądu Okręgo-wego 126 Maler Anszel, kupiec zbożowy, Sienkiewicza 2 109 Mendelsohn Dawid, skup ziemio- płodów, Pereca 6 220 Mateja Stanisław, sklep kolon., pl. Mickiewicza 4 * 174 Miketta Jerzy, Akademicka 2 215 Mikliński Stanisław, Obrońca Są- dowy, Żeromskiego 9 30 Młyn elektro-walcowy, Bracia Ka- han i Galis, Młyńska 27 - (dod.) m. 140 Modzelewski Bolesław, dr med., Lwowska 39 Muszak Hieronim, adw. 16 Nadleśnictwo Państwowego Ban- ku Rolnego w Pańskiej Dolinie 162 Nirenberg Moszko - Chaim, eks- port drzewny, Sienkiewicza 130 Nowicki Wacław, dr med., Nowa 12 m. 3 259 Obóz Zjednoczenia Narodowego, obwód zamojski, pl. Strzelecki 1 * 132 Okręgowe Towarzystwo Organi- zacji i Kółek Rolniczych 127 Okręgowy Związek Straży Pożar- nej 160 Oleszek W., Kierownik Szkoły, Nowa Osada 129 Padjas Roman, Żeromskiego 26 222 Pekler M. „Radiopol”, Bazyliań- ska 4 183 Perlmutter Janusz, dr med., Lwow- ska 80 221 Pfeffer Bajrach, skład żelaza, Mic- kiewicza 4 * POCZTA, TELEGRAF I TELEFON: 89 - Naczelnik Urzędu, gab. - (dod.) m. 186 - kancelaria urzędu, sekretarz 44 - kierownik działu nadawczo-od- dawczego 70 - kierownik działu obrotów pie- niężnych

154 - kierownik nadzoru technicznego, m. 69 - nadzór techniczny 243/15 - oddział urzędu Zamość 1 (na ul. Marsz. Piłsudskiego 31) 41 - kierownik działu telekomunikacyjnego 54 - Zamość 2, agencja, (Lwowska 47) 60 - zastępca naczelnika urzędu, m. POLICJA PAŃSTWOWA: 171 Kierownik Komisariatu 61 Kierownik Wydziału śledczego 38 Komenda Powiatowa P. P., Kościuszki 5 - (dod.) komendant, gab. 25 Komendant Powiatowy, Sienkiewicza 6 37 Komisariat P. P., Kościuszki 5 - (dod.) komisarz, gab. 102 Wydział śledczy, Kościuszki 5 - (dod.) kanc. 208 Ponizowski Isaj, pośrednik i brakarz drzewny, Zdanowska 6/9 5 Powiatowa Komenda Uzupelnień 136 Powiatowy Zarząd Drogowy Prokuratura (patrz urzędy) 168 Przegaliński Józef, przedstawiciel cukrowni Klemensów, Lwowska 5 138 Przybyłowicz Stanisław, kierownik szkoły 123 Puszczynski Jan, cukiernia, Żeromskiego 20 177 Rada Adwokacka 187 Reprezentant browaru „Zwierzyniec” Ordynacji Zamojskiej, L. Rozen, Sienkiewicza 159 Restauracja Centralna, Spółka Gastronom. 71 Restauracja „Oaza”, Konstanty Dębowski, Żeromskiego 11 112 Rosiński Henryk, notariusz, gmach Sądu Okręgowego 214 Rosiński Henryk, d. Centralny 172 Rozen Sz., Nowa 10 235 Rozenman Leon, dr, chor. skórne i weneryczne, Lwowska 23 * 18 Rozenberg H., Żeromskiego 15 149 Rozenbusch - Spiegelglasowa Bro-	niśława, dr med., Kościuszki 7 210 Rozynek Franciszek, Szkoła Muzyczna, Sienkiewicza 10 244 Rubinson Herman, apteka, Lwowska 61 * 120 Rychlińska Aloisa, S. S. Franciszkanek Misjonarek Kierownicza, Zdanowska 10 206 Samochodowa Stacja Obsługi „Polski Fiat”, Kościuszki 8 2 Sapiński Włodzimierz, adw., Żeromskiego 13 52 Sikorski Bronisław, adw., Kościuszki 6 204 Siwiłło Piotr, handel win, wódek, towarów kolonialnych i delikatesów 131 Skotnicki Henryk, dr med., okulista, Kasprowicza 4 * 202 Skurzyński Jan, „Matador Radio” // biuro handlowe i kolektura Loterii Państwowej Przybyszewskiego 3 110 „Snop”, Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami, Lwowska 84 Sochański Marian, Starosta powiatowy Spiegelglas Ig., arch. wnętrz, dpt. A. D. P., Kościuszki 7 33 „Społem”, Związek Spółdzielni Spożywców Rz. P., oddział w Zamościu 247 Stacja autobusowa Związku Strzeleckiego, pl. Strzelecki * 81 Stefanek Ignacy, mierniczy przy sięgły, Nowa 216 Stroński Józef, adw., Kościuszki 6 * 53 Stroński Józef, adw., Przybyszewskiego 2 240 Sykała Józef, taksówki - garaże, Lwowska 31 * 207 Szarf Josef, właściciel młyna, Listopadowa 34 m. 1 SZKOŁY: 11 Gimnazjum Państwowe Męskie, Akademicka 122 Gimnazjum Państwowe Żeńskie, Akademicka 2

104 Szkoła Przemysłowo-Handlowa 4 klasowa, koedukacyjna prywatna Koła Polskiej Macierzy Szkolnej, Łukasinskiego 42 74 Szkoła Rolnicza, Janowice Małe 36 Szkoła Rzemieślnicza Męska prywatna, Brama Szczepieszka 36 32 Szpital św. Mikołaja, Obwodowa 1 - (dod.) gab. lekarzy 230 „Taksówki”, pl. Strzelecki 72 Tartak Parowy i Giętarnia Mebli Bukowych, spółka z ogranicz. odpow. w Zamościu, spadkobiercy Ferdynanda Zipsera 239 Tuchsznajder Szabsa, sprzedaż części samochodowych, Bazyliańska 6 * 85 Tyczkowski Julian, dr med., lekarz powiatowy, Lwowska 29 Tyszberg Sz., Olejarnia, Nowa Osada, Rynek 20 9 Ubezpieczalnia Społeczna, Lwowska 13 - (dod.) komisarz, gab. - (dod.) dyrektor, gab. - (dod.) ambulatorium 233 Urbanowski Leon, Pomorski skład żelaza, gmach P.K.U. *	bowej, Bazyliańska 3 48 Urząd Skarbowy, Akademicka 2 - (dod.) naczelnik Urzędu - (dod.) dział egzekucyjny 158 Wagner A. i L. Bracia, skład żelaza i artykułów technicznych, pl. Mickiewicza 1 242 Wajnberg Szajndla, Piłsudskiego 20 * 76 Wajntraub Wolf, Nowa 10 82 Wazowski Michał, burmistrz 175 Wechter Izaak, starszy felczer, Pereca 18 67 Wechter Ajzenowa Sz., dr, akuszeria i choroby kobiece, 3 Maja 14 21 Więzienie, Okrzei 75 Wilner Mordko, Sienkiewicza 114 Wiśniewski Feliks, Sienkiewicza 10 45 Witeszczak Stanisław, kierownik szkoły, Lwowska 16 - (dod.) m. 10
URZĘDY:	
Prokuratura Sądu Okręgowego:	
28 Sekretariat Prokuratury - (dod.) Prokurator S. O., gab. 26 Prokurator S. O. Borkowski Bolesław, m. pr. 65 Sąd Okręgowy, Akademicka 1 Wydział Karny - (dod.) Wydział Cywilny 8 Sekretariat Prezydyjny - (dod.) Prezes S. O., gab. 108 Sędzia Okręgowy Śledczy 13 Sąd Grodzki, Akademicka 1 88 Starosta Powiatowy Zamojski, gab. Akademicka 2 - (dod.) kanc. 1 Starostwo Powiatowe Zamojskie 23 Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych, naczelnik urzędu, gab., Bazyliańska 3 - (dod.) Brygada Kontroli Skar-	WOJSKO: 10 Centrala telef. garnizonowa - (dod.) Wojskowy Sąd Rejonowy - (dod.) żandarmeria 121 Wolska Anna, Kawiarnia Europejska 113 Wolski Adam, Kolektura Loterii Państwowej, Żeromskiego 9 80 Wolski M. i S-ka, Sp. Akc., fabryka maszyn, Lwowska 72 27 Wydział Powiatowy, Akademicka 141 Zarząd gminny Mokre 137 Zarząd gminny Nowa Osada 145a Zarząd gminny Wysokie 101 Zarząd miejski 4 Zarząd miejski - (dod.) burmistrz, gab. - (dod.) sekretarz, gab. - (dod.) kasa i rachuba 77 Zawisza Franciszek, ks. mgr, Przybyszewskiego 3 173 Zdrojewski Zygmunt, lek. wet., Kasprowicza 6 125 Zieliński Jan, notariusz, kanc. gmach Sądu

Zamość w książkach telefonicznych

146	Zieliński Jan, notariusz, Jasna 5	164	Związek Ziemian, Oddział Zamojsko-Biłgorajski, Kościuszki 8
72	Zipser Ferdynanda S-wie, tartak i giętarnia mebli bukowych, Piłsudskiego	226	Zycer Froim, kupiec drzewny, Krysińskiego 8 *
51	Zumerman E. i S-ka, przemysł i eksport drzewny, Krysińskiego 8	217	Żydowski Klub Towarzyski, Staszica 27 *
218	Związek Ekspedytorów St. Zamość, budynek stacyjny, Szczep-rzeska		